

RESTAURATORI ROMÂNII: ARHITECTUL ȘTEFAN BALȘ (1902 – 1994)

FIȘĂ MONUMENT RESTAURAT

Denumire

Ansamblul bisericii „Sfântul Dumitru” din Suceava,

Ansamblul bisericii „Sf. Dumitru” din Suceava este un ansamblu de arhitectură de grupă valorică A, SV-II-a-A-05479, care este compus din următoarele monumente istorice

Biserica „Sf. Dumitru” - 1534-1535, SV-II-m-A-05479.01

Ruinele bisericii vechi - secolele XIV-XV, SV-II-m-A-05479.02

Turnul clopotniță - 1560, SV-II-m-A-05479.03

Localizare Strada Ștefan cel Mare (fosta Stradă Domnească) nr. 1, Suceava, jud. Suceava

Cod LMI SV-II-a-A-05479

Scurt istoric

Biserica Sf. Dumitru a fost ridicată de domnitorul Petru Rareș, fiind construită între anii 1534-1535. În anul 1809, a avut loc un incendiu care a afectat Biserica "Sf. Dumitru". Biserica a fost reparată în anul 1822 și acoperită cu șindrilă.

Biserica "Sf. Dumitru" din Suceava este de plan triconc, de mari dimensiuni de 35,10x10 metri (fără abside) și înălțimea până la cruce de 27 metri, având un soclu înalt. Are șapte contraforturi, două în colțurile exonartexului, câte două încadrează absidele laterale și unul mai mic sub fereastra altarului. În exterior, biserica este înconjurată în partea inferioară de un soclu de piatră, înalt, și în partea superioară a fațadelor de un brâu din două rânduri de ocnite. Absidele laterale sunt decorate cu cinci firide alungite până la soclu, iar absida altarului cu nouă firide. Ferestrele din pronaos și exonartex sunt de foarte mari dimensiuni și sunt decorate cu muluri fine gotice din piatră. Pictura exterioară a primit o primă decorație

care imita prin pictură un parament aparent de cărămidă bicromă, roșu și albastru cenușiu, și un decor de ceramică smălțuită. Un element unic îl reprezintă pisania din piatră, de fapt o compoziție dublă, realizată pe 2 plăci individuale, pe care este reprezentat capul de bour.

Turnul clopotniță construit de Alexandru Lăpușneanu în anul 1560, a fost reparat în 1845 și i s-a adăugat un al patrulea nivel, încununat de o cupolă, ajungând să aibă înălțimea de 40 de metri. Are 4 nivele, trei nivele au secțiune pătrată, iar al patrulea este de secțiune octogonală. Violentul incendiu din 1854 a pustiit întregul oraș Suceava, fiind distruse atunci acoperișul bisericii, cu acel turn fals plasat pe pridvor, iconostasul pictat în 1788 și pictura murală interioară. Acoperișul a fost refăcut de Mendel Eisenberg din tablă de calitate inferioară și a fost construit un fronton în partea de vest a bisericii. Iconostasul a fost înlocuit în anul 1876, cu un altul pictat în parte de pictorul Epaminonda Bucevschi.

Restaurare

Biserica "Sf. Dumitru" care a suferit deteriorări serioase pe parcursul timpului, a intrat în atenția Comisiunii Monumentelor Istorice care a inițiat lucrări de restaurare a bisericii, prilej cu care s-a curățat terenul din jurul bisericii. Lucrările au fost întrerupte în 1939, ele fiind reluate după cel de-al doilea război mondial, între anii 1947-1949, prin arhitectul Ștefan Balș, sub antrepriza Gromic.

În cadrul proiectului de restaurare a fost restaurat acoperișul bisericii, cu streșină, pe căpriori aparenti, a fost îndepărtat frontonul de pe latura de vest a bisericii, adăugat mai târziu. De asemenea, a fost îndepărtată zugrăveala care acoperea fațadele, lucrări care sunt recepționate la 22 decembrie 1949, ce vor fi continuate până în anul 1951 cu reparațiile la turnul –clopotniță.

Bibliografie

Arhiva INP, fond CMI, dosar 3233/1947-1951, 140 de file

Autor

Daniela MIHAI